

Home • Pershoek • COVID-19| Surveillance van afvalwater

COVID-19| Surveillance van afvalwater

Gepubliceerd op: maandag, 5 oktober 2020

Sinds 15 september is er op initiatief van Sciensano een nieuwe nationaal coronavirus-surveillancetool. Deze tool heeft tot doel de verspreiding van SARS-CoV-2 in de bevolking op te volgen, niet door het testen van mensen, maar via analyse van afvalwater stalen.

Upstream detectie van de verspreiding van het virus

Het opvolgen van het virus in het afvalwater maakt het mogelijk om de **verspreiding van het virus** onder de bevolking **in kaart te brengen**. Dit kan meestal enkele dagen eerder dan via de gegevens verkregen uit screening van individuele menselijke stalen.

Deze monitoring is geen vervanger van de individuele klinische tests die we vandaag kennen, maar zou wel een niet te verwaarlozen rol kunnen spelen bij het **vroegtijdig opsporen van toekomstige fasen van (mogelijke) uitbraken van de epidemie**. De verspreiding van het virus wordt namelijk anoniem opgevolgd onder de gehele bevolking. Dit laat toe om een **proactief gezondheidsbeleid** te voeren.

Op nationaal niveau

Het opvolgen van SARS-CoV-2 in afvalwater is een **nationaal surveillanceproject**, dat **meer dan 40% van de Belgische bevolking bestrijkt**. In totaal wordt het afvalwater van 42 locaties (afgenomen bij de inlaat van de zuiveringsinstallaties) tweemaal per week geanalyseerd over een totale periode van **2 jaar**. Drie laboratoria voeren deze analyses uit volgens een gestandaardiseerde methodologie:

- Het [Laboratorium Microbiologie, Parasitologie en Hygiëne \(LMPH\)](#) en het [Toxicologisch Centrum](#) van de Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen van UAntwerpen
- [e-biom](#), spin-off van UNamur

- de Dienst Voedselpathogenen van Sciensano

De keuze van de locaties voor de analyse van afvalwater bevat gebieden met een **hogere bevolkingsdichtheid, waar het risico op overdracht van het coronavirus (van persoon tot persoon) het hoogst is.**

Dit project brengt een groot aantal initiatieven, regionale en wetenschappelijke partners, samen. Sciensano faciliteert en maakt gebruik van de **expertise van elk van zijn partners voor de ontwikkeling van dit ambitieuze surveillanceproject.**

Gelijkaardige onderzoeks- en monitoringinitiatieven zijn de eerste maanden van de epidemie opgestart, zoals de **epidemiologische opvolging van SARS-CoV-2 in het Waals afvalwater** sinds juni 2020 (Société Publique de Gestion de l'Eau -SPGE- et e-biom). Daarnaast is er het project van UAntwerpen-KULeuven-UGent-VMM-Aquafin in samenwerking met het Agentschap Zorg en Gezondheid, voor de **retrospectieve analyse van stalen van afvalwater, dagelijks afgenomen sinds het begin van de epidemie.** Deze retrospectieve analyse zal helpen de methodes verder op punt te stellen alsook epidemiologische kennis over de epidemie verder te ontwikkelen. Eveneens werden aanvullende epidemiologische onderzoeksinitiatieven uitgewerkt onder leiding van UGent, UAntwerpen en UNamur.

Een ambitieus project

Surveillance van infectieziekten via monitoring van afvalwater is niet nieuw en heeft zijn rol in de vroegtijdige detectie al bewezen, vooral voor het **poliovirus in Nederland**. België had nog geen ervaring op dit gebied. Sinds het begin van de COVID-19 crisis zijn er verschillende onafhankelijke initiatieven opgestart, die nu onder één nationaal surveillance systeem samengebracht worden.

De ambitie van het project is om:

- **vergelijkbare resultaten** te hebben voor het hele land
- een **gecentraliseerde analyse** te doen, binnen de afdeling Epidemiologie van Infectieziekten van Sciensano
- deze resultaten te gebruiken in de **interpretatie van de epidemiologische situatie**

De eerste resultaten van de landelijke surveillance van het coronavirus in afvalwater zullen de komende weken verder worden geanalyseerd. De rol van Sciensano bestaat er verder ook in om een actieplan voor te stellen, nuttig voor interpretatie en communicatie van de resultaten

naar de bevolking en de besluitvormers. Hiervoor is eerst een inlooffase en analyse van de resultaten nodig.

Partners

Vlaanderen:

- *Aquafin*
- *UAntwerpen*
 - *LMPH, Departement Biomedische Wetenschappen*
 - *Toxicologisch Centrum, Departement Farmaceutische Wetenschappen*
- *UGent*
 - *Center for Microbial Ecology and Technology, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen*
 - *Departement Bioanalyse — Eenheid Farmaceutische Zorg, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen*

Brussel:

- *Société Bruxelloise de Gestion de l'Eau- Brusselse Maatschappij voor Waterbeheer — SBGE — BMWB*

Wallonië:

- *e-biom*
- *Société Publique de Gestion de l'Eau — SPGE*
- *UNamur*

Gezondheidsonderwerpen: Coronavirus

contactpersoon: Marie Lesenfants, Koenraad Van Hoorde

Perscontact

Voor meer informatie kan u contact opnemen via deze kanalen:

Persvragen:

 +32 2 642 54 20

 press@sciensano.be

Andere vragen:

 +32 2 642 51 11

 info@sciensano.be

Associated partners

Universiteit Antwerpen (UA)

Universiteit Gent (UGent)

Université de Namur (UNamur)

e-biom

Société Publique de Gestion de l'Eau — SPGE

Société Bruxelloise de Gestion de l'Eau- Brusselse
Maatschappij voor Waterbeheer — SBGE — BMWB

Aquafin

SCIENSANO INFO

 +32 2 642 51 11
 info@sciensano.be
 contact
 +32 2 642 50 01

POSTADRES

Sciensano
Juliette Wytsmanstraat 14
1050 Brussel
België